

Innehållsförteckning för nyheterna från SVT:s årskrönika 2017

Intro - bilder: terrorattentat i Stockholm, Trump, Löfvén, Kinberg-Batra, orkaner, Syrien, valet i Frankrike, kärleksmanifestation vid Sergels torg.

Intro – tal: terrorn slog till i Stockholm – stockholmarna svarade med en kärleksmanifestation; världen oroas över Nordkoreas kärnvapentest; #metoo drog fram som en löpeld.

- USA:s nya president** 20:e januari 2017: Donald Trump en president olik alla andra. Trump lovade att amerikanerna skulle göra det tillsammans, men han skapade istället delning inom landet mellan människor. Twitter var hans kännetecken. Rasfrågan blev åter en fråga i landet. Hans vallöften:
 - Obamacare skulle försvinna så han, så lever Obamacare vidare, som gör att miljontals amerikaner får en sjukförsäkring som de inte skulle fått annars.
 - Muren mot Mexico har bara blivit några meter lång.
 - Skattereformer som gynnar företagen har dock röstats igenom, vilket blev årets största framgång för Trump.
 - Dessutom har USA lämnat Parisavtalet (där jordens länder samarbetade för att minska den globala uppvärmningen), och han har tagit bort skyddsåtgärder för miljön som Obama införde. En till framgång för Trump blev att hans förslag om inreseförbud för människor från sju (i huvudsak muslimska) länder godkändes, åtminstone tillfälligt.
 - Något som fortfarande utreds är om Trumporganisationen hade kontakter med Ryssland inför det amerikanska valet...
 - Trump har frostiga relationer till Tyskland, Australien, Nordkorea och Mexico.
 - Är USA ingen världspolis längre, som lägger sig i här och där?
- Korta nyheter:** Bil ramlar ner från den sjunde våningen – den som körde klarade sig; Robert Kellys barn dyker upp i bakgrunden när han ska vara expert i direktsänd TV; Australiensisk politiker ammar sitt barn i direktsänd TV – något många uppskattar, eftersom hon på det sättet gör amning till något som är normalt.
- Uppmärksammade rättsfall i Sverige** under 2017:
 - Arbogamorden: Johanna Möller anklagas för mord på sin man, sin far, och för mordförsök på sin mor – för svartsjuka och för pengar.
 - Ubåtsmordet: den danska ubåtsbyggaren Peter Madsen tog med den svenska journalisten Kim Wall på en tur med ubåten. Madsen mördar Wall, och styckar henne, för att sedan sprida ut hennes kroppsdelar i vattnet. Madsen ljög på flera punkter, och ändrade sin berättelse flera gånger efteråt.
- Lokalt:** renkalvar föds i en inhägnad istället för på fjället – traditionellt i månaden maj; i Växjö har det lagats mat över kulturgränserna – pappor och deras barn från Sverige och andra länder har träffats och lagat mat; kähästridning – en ny sport från Finland. 10 000 utövare finns i Sverige, och många gör sina egna kähästar.
- YouTube:** "You've got a friend in me" av 4-åriga Claire Ryann; "Despacito" av Tarequito och Maysa Chouba; Jocke och Jonna; Störig granne "IJJUSTWANNABECOOL"; "Jag föder barn – Förlossningsvlogg; "Swedish Fika" med Go Royal.
- Supervalår:** val i Tyskland, Frankrike och extraval i Storbritannien.
 - Frankrike: Macron blev ny president för ett helt nyskapat parti. Kontakterna med EU och omvärlden viktig för honom. I Frankrike vann inte de främlingsfientliga krafterna.
 - Tyskland: Angela Merkels kristdemokratiska parti gick bakåt, trots att Tysklands ekonomi går riktigt bra. Orsaken är förmodligen hennes och partiets öppna gränser och flyktingpolitik. Hur Tysklands nya regering ska se ut är ännu oklart.
 - Storbritannien: arbetet för att genomföra Brexit inleddes (Storbritanniens utträde ur EU). Det har dock tagit längre tid än väntat, eftersom man inom premiärminister Theresa Mays parti inte varit överens om hur utträdet ska se ut. Hur samarbete och handel mellan EU och Storbritannien ska se ut framöver är dock ännu oklart.
 - Spanien: området Katalonien röstade för självständighet. Detta underkändes dock av den spanska regeringen, och Katalonien fick inte heller stöd av länder i EU.
- Tiggeriförbud?** Detta ville vissa svenska kommuner genomföra, men det underkändes enligt svensk lag.
- Höjd pensionsålder:** pensionsåldern kommer att höjas allt eftersom, eftersom vi lever längre. Snart kommer alla att tvingas jobba tills att de fyller 64, och man kommer att få jobba ända till 69 om man vill (det är 67 idag).

9. **Gruppen "Ung i Sverige"** bildades för att protestera mot de utvisningar som skett av unga afghaner som kommit till Sverige under de senaste åren. Mot slutet av året kom ett nytt förslag från regeringen om att de som går i skolan ska få stanna några år till. Detta förslag har dock inte fastslagits ännu.
10. **20 januari i år blev vi 10 miljoner invånare i Sverige!** Folkökningen har gått snabbare än väntat: för 10 år sedan trodde forskarna att vi skulle bli 10 miljoner först år 2029.
11. **Terror i Sverige:** den 7 april kör en man in en lastbil på Drottninggatan i Stockholm. 15 skadas, fem dör.
 - Gärningsmannen är en 39-årig man från Uzbekistan, vid namn Rahmat Akilov. Han sökte uppehållstillstånd i Sverige, men fick avslag. Därefter gick han under jorden. Rättegången mot honom startar tidigast i februari 2018.
 - En kärleksmanifestation ägde rum på Sergels torg veckan efter, då 10 000 stockholmare samlades för att visa att kärleken ska segra över hatet.
12. **Trygghet och säkerhet** blev välanvända ord efter terrorattentatet.
 - Sveriges politiker kom överens om att försöka komma åt de som vill ägna sig åt terror.
 - Även den organiserade brottsligheten ökade. Dödsskjutningar rapporterades in från städer som Stockholm, Malmö, Borås och Västerås, exempelvis. Hårdare straff, kameraövervakning och fler poliser var åtgärder som politikerna ville sätta in mot den organiserade brottsligheten.
 - Även andra typer av brott kom fram i ljuset: uppgifter som riskerade rikets (Sveriges) säkerhet läcktes av Transportstyrelsen. Detta upptäcktes i juli. Efter det så krävde oppositionspartierna flera ministrars avgång. Två statsråd fick avgå, men när försvarsministern skulle ställas inför en misstroendeförklaring så drogs den tillbaka, och han fick vara kvar.
13. **Inrikespolitik:** oppositionen tjänade dock inget på regeringens misslyckande (då känsligt material nådde utlandet). T.ex. så avgick Moderaternas ledare Anna Kinberg Batra p.g.a. dåliga siffror för partiet. Ny partiledare blev Ulf Kristersson. Inför nästa mandatperiod (efter riksdagsvalet i september 2018) så är risken att det kommer att vara ett fortsatt osäkert läge i svensk politik, eftersom det inte ser ut som om något samarbete mellan olika partier kommer att ge dem majoritet. Dessutom riskerar flera partier att åka ur riksdagen (som man gör om man får mindre än 4 % av rösterna).
14. **Nazism i Sverige:** Nordiska Motståndsrörelsen (nazister) fick tillstånd att demonstrera samma dag som judarnas viktigaste högtid – Jom kippur – ägde rum. Detta ändrades delvis efteråt, och nazisterna fick inte ta vägen förbi en synagoga. Oroligt blev det i alla fall, med många gripanden.
15. **Korta nyheter:** björnskötare dödas av en björn i Orsa rovdjurpark; bröderna som anklagades (5 och 7 år gamla) för Kevins död 1998 kanske till slut får upprättelse: polisutredningen var usel, och ett 10-årigt nyckelvittne har intygat att bröderna inte var närvarande vid platsen för mordet; Kaj Linna frikänns efter 12 år i fängelse. Han har suttit fängslad för rånmord och rånförsök på två bröder i Karlamark. Skadeståndet han kommer att få blir nog det största som delats ut i Sverige.
16. **IS tappar mark i Mellanöstern**, och kommer aldrig att få ett eget kalifat (ett kalifat är ett muslimskt rike, där ledaren kallas för kalif. En kalif har både politisk och religiös makt). Som mest hade IS kontroll över 10 miljoner människor, men har nu enbart makt över några få, små delar i Syrien.
 - Följder: IS är besegrat, men många hårdföra terrorister är på fri fot, och är farliga för civila, poliser och militärer eftersom de söker hämnd.
 - I Mellanöstern står liv ofta på spel. Så har fallet varit i Libyen, Syrien och Irak till exempel. Något som är typiskt för de här områdena är våld, hot, terror, svält och flykt.
 - En lycklig historia: en familj som flyr från IS i staden Mosul blir uppdelad, men hittar varandra! <3
17. **Kriget i Syrien** har nu pågått i sex år. Fem miljoner människor har flytt landet. I vissa områden av Syrien går det att leva ett normalt liv, men i andra rasar kriget vidare – framförallt i västra delen av landet. 13 människor behöver fortfarande nödhjälp för att klara dagen i Syrien.
18. **Terror slår till på många platser:** på Sinaihalvön, i Kabul, i Quebec, i Barcelona, i St Petersburg – exempelvis. I den största attacken någonsin i den somaliska staden Mogadishu dog över 300 människor. I Manchester dog 22 människor i maj på en konsert – många av dem var barn.
19. **Venezuela upplöste nationalförsamlingen** (deras riksdag) och gav all makt åt president Nicolas Maduro. Maduro måste lämna ifrån sig delar av makten efter protester från omvärlden, men det har varit mycket oro i landet och Maduro är kraftigt ifrågasatt av landets invånare.

20. **I Zimbabwe avsattes president Robert Mugabe** från makten efter en militärkupp, även om militären inte kallade den för det.
21. **I Saudiarabien** blir det fråga och med nästa sommar tillåtet för kvinnor i Saudiarabien att köra bil.
22. **Fattigdomen minskar i världen – men spänningarna ökar.** Det beror på att inkomstskillnaderna ökar: vissa tjänar mindre, andra tjänar väldigt mycket mer. Staden ställs mot landsbygden, högutbildade mot lågutbildade.
23. **Att USA vänder ryggen åt världshandeln är bra för EU.** Andra länder måste hitta nya handelspartners istället för USA, och Japan har t.ex. hittat EU.
24. **Världen blev besviken på mottagaren av Nobels fredspris:** Burmas president Aung San Suu Kyi. Hon lät militären fördriva folkgruppen rohingya i det som kallas för ett folkmord.
25. **USA lämnar Parisavtalet** – som verkar tandlöst (ineffektivt, icke fungerande). Däremot träder Kina fram som en ny ledare på miljöfronten. De skrotar sina kolkraftverk. Mycket beror dock på att deras invånare inte kan andas den dåliga luften länge till...
26. **#metoo:** den globala #metoo-kampanjen för kvinnors rättigheter har haft stor genomslagskraft – tack vare sociala medier, som i andra sammanhang fått en del kritik. En konsekvens av detta är bland annat i USA att många kvinnor sökt sig till politiken.
- Kampanjen tog från början fart när flera Hollywood-stjärnor berättade att filmproducenten Harvey Weinstein förgräpat sig sexuellt på dem. Sedan gick kvinnor i branschen ut och berättade vad de varit med om.
 - #metoo runt världen:
 - Sydafrika: många kvinnor berättade om våldtäkter och övergrepp. Kampanjen dog dock snabbt ut här, eftersom så få män ställdes till svars...
 - Mellanöstern: tusentals kvinnor gick ut med sina berättelser (Kairo, Egypten, räknas som den farligaste staden i världen för en kvinna att leva i; i Libyen finns det ingen lag mot sexuella trakasserier...).
 - Ryssland: #metoo har inte tagit fart alls, eftersom det som många andra kallar för sexuella övergrepp ses som ett spel, där kvinnor väljer om de ska vara med på eller inte.
 - Indien: stor genomslagskraft! Sexuella trakasserier och våldtäkter är återigen ett hett samtalsämne. I Indien har kvinnor sedan fem år tillbaka organiserat sig på sociala medier mot sexuella trakasserier, och de blev stärkta av #metoo.
 - Kina: har gått spårlost förbi. Ingen debatt.
27. **Döda 2017:** Siewert Öholm, Katja Geiger, Lennart Nilsson, Hans Rosling, Zaida Maria Catalan, Torgny Lindgren, Sven-Erik Magnusson, Gösta Ekman, Alicia Lundberg, Olof Ljunggren, Monica Nordquist, Alice Trolle-Wachtmeister, Michael Nyquist, Håkan "Carla" Carlqvist, Nils G. Åsling, Janne Loffe Carlsson, Hasse Alfredsson, Annie Wegelius, Magdalena Ribbing, Bo Holmström, Rikard Wolff.
28. **Vädret:**
- Ett varmt år – det tredje varmaste året någonsin sedan mätningarna började år 1880. Och DET varmaste året någonsin som inte haft påverkan av El Niño.
 - Många orkaner (Irma, Maria, Harvey, m.fl.) i Atlanten – Karibiska övärlden, Puerto Rico, Haiti, och även USA, drabbades av orkaner. Även i Filippinerna slog ovädret till - den tropiska stormen "Tembin" dödade 100-tals människor, och tiotusentals miste sina hem.
 - I Sverige var vädret ganska normalt. Sommaren var dock den sämsta sedan 1800-talet om man tittar på hur många riktigt varma dagar det var i juni, juli och augusti! ☹️ Temperaturen översteg aldrig 28 grader på hela sommaren...

<https://www.svtplay.se/video/16393770/rapports-arskronika/rapports-arskronika-28-dec-20-00>